

Švýcárna a Bára II.

sobota 6. září 2014

Pardubice

Sraz v hale hlavního nádraží do 8:30 hod., dle počtu zájemců zakoupení skupinové jízdenky. Držitelé slev si jízdenku zakoupí sami. Cílová stanice Slatiňany.

Odjezd: osobáčkem v 8:52 hod. z Pardubic – hl. n. (Příjezd do Slatiňan v 9:27 hod.)

Popis trasy:

Celkem ujdeme 14 km.

Od vlakového nádraží ve Slatiňanech [a] se vydáme po žluté turistické značce (TZ) k zámku Slatiňany [b]. Z rozcestí u zámku budeme pokračovat po zelené TZ ke Švýcárně [c]. Nejprve zámeckým parkem, později alejí a nakonec lesní cestou. Od Švýcárny nás zelená TZ dovede ještě ke Kočičímu hrádku [d]. Z rozcestí Kočičí hrádek již jdeme po modré TZ. Projdeme přes rozcestí Chrudimský les na rozcestí Čertova skalka. Tady se přeorientujeme na žlutou TZ. Ta nás dovede až k rozhledně Bára II. [e]. Po prohlídce celého areálu se vrátíme po žluté TZ na rozcestí Čertova skalka. Zde odbočíme vpravo a po žluté TZ budeme pokračovat až na rozcestí Perný rybník. Po cestě se zastavíme v první venkovní tělocvičně na rozcestí Pod Hůrou. Od Perného rybníku půjdeme po zelené značce směrem k JV. Mineme rybník Vilém. U rybníku Hluboký odbočíme vlevo a vystoupáme k vyhlídce Na Chlumu [f]. Zelená TZ nás dovede přes druhou venkovní tělocvičnu až na rozcestí Nad Monakem. Dále pokračujeme na občerstvení do restaurace Monako [g]. Na silnici pod restaurací se napojíme vlevo na žlutou TZ, která nás přivede; přes Vrchlického návrší [h] a zámecký park; zpět k vlakovému nádraží ve Slatiňanech.

Vlaky zpět:

Slatiňany: 13:43 14:30 14:59 15:44 16:29 17:44 18:28
Pardubice: 14:13 15:11 15:30 16:13 16:57 18:13 19:11

Poznámka k výletu: Popsána je pouze základní trasa. Zájemci o návštěvu jen některých míst a pamětihodností se mohou s vedoucím výletu dohodnout na zkrácení své trasy.

Možnosti občerstvení: Slatiňany, občerstvení u rozhledny Bára II a restaurace Monako.

Mapa: turistická mapa KČT č. 45 v měřítku 1 : 50 000. Nejlépe nejnovější 6. vydání z r. 2012.

Doporučení vedoucího: výlet je vhodný také pro malé turisty a turistky. Pokud dětí přijde víc, snadno se zabaví. Dopřejme i jim společný zážitek v přírodě.

Trasu připravil, přihlášky přijímá a výlet vede: Mir. Halda (mobil 605 339 464, operátor T-Mobile, e-mail mir.halda@seznam.cz). Přihlášení účastníci budou v případě nepřízně počasí informováni o odložení výletu na pozdější termín.

Turisticko-vlastivědný text:

[a] **Slatiňany** – první písemná zmínka pochází z roku 1294, kdy na skalnatém ostrohu nad řekou Chrudimkou stála pouze dřevěná gotická tvrz. Na sklonku XVI. století koupil panství pražský měšťan Bohuslav Mazanec z Frymburka, který dal na místě tvrze vystavět renesanční zámek. Následovala řada dalších vlastníků. Největšího rozkvětu doznala obec v letech, kdy panství vlastnila knížecí rodina Auerspergů. Slatiňany byly povýšeny na město 1. 7. 1971. V současné době má město spolu s místními částmi Škrovád, Kunčí, Trpišov a Kochánovice 4040 obyvatel.

[b] **Zámek Slatiňany** – původně zde stála tvrz, která byla na konci 16. století přestavěna na renesanční zámek. Od roku 1746 vlastnili panství téměř dvě století knížata z Auerspergu, kteří zámek upravovali barokně a později také klasicistně. Nejvýznamnější přestavba proběhla po polovině 19. století ve stylu novogotickém, kdy zámek získal svoji dnešní podobu. Roku 1945 zámek přešel do vlastnictví státu. Po roce 1950 zde bylo zřízeno hipologické muzeum. Expozice největšího a nejkompaktnějšího „muzea koní“ v Evropě byla vytvořena svozy ze stodvacetidvou hradů a zámků Čech a Moravy, předměty z vysokých škol a výzkumných ústavů. Od roku 2011 je zpřístupněná také zámecká expozice o knížecí rodině Auerspergů.

[c] **Švýcárna** – nově otevřené interaktivní muzeum starokladubského koně. Děti si mohou vyzkoušet kočárový trenážér i držení uzdy. Unikátem je ukázkový koňský box s figurínou koně v životní velikosti, kterého si mohou osedlat. Dospělí si mohou prohlédnout názorné předměty, které slouží k osedlání i okování koní, např. sbírky bičů, sedel, chomoutů, jezdecké boty, udidla, podkovy, ostruhy, uzdy, ale i hlavy koní dle plemen. Mohou nahlédnout i do zajímavých historických dokumentací. K vidění jsou brožury, plány a další materiály. Informace lze získat i přes dotykovou obrazovku dle vlastních potřeb. Výstavní panely nabízejí informace o okolním prostředí Železných hor. Neméně zajímavé jsou promítané filmy o starokladubském koni, porod koně, život koně, okování a zapřahání koní, film o životě PhDr. MUDr. Františka Bílka DrSc., o historii i současnosti Slatiňan.

[d] **Kočíčí hrádek** – miniatura hradu, kterou koncem devatenáctého století nechala pro děti postavit kněžna Vilemína Auerspergová.

[e] **Bára II** – rozhledna z modřínového dřeva ve tvaru trojbokého komolého jehlanu. Znovu postavena po rozmetání orkánem. Vedle stojící dřevěný obslužný domek slouží jako zázemí pro obsluhu rozhledny a lanových parků. Prodává se zde občerstvení, upomínkové předměty, vstupenky do lanových parků a poplatek za topení na ohništi.

[f] **Vyhlídky Na Chlumu** – původně věž, kterou jako součást zařízení obory nechal na přelomu 19. a 20. století vystavět kníže František Josef Auersperg. Po druhé světové válce, kdy byla obora zrušena, se o věž nikdo nestaral. Z celé této romantické stavby zbylo jen torzo z kamenů. Věž můžeme považovat i za hlásku střežící lesy a varující před požáry. Jak dokládají staré snímky, jde o stavbu, která byla oblíbena nejen mezi členy knížecí rodiny, ale také mezi zdejšími obyvateli, kteří ji využívali jako cíl procházek a setkání. K její rekonstrukci došlo až v roce 2013 zásluhou firmy Lesy ČR.

[g] **Monako** – jedna z nejvyhledávanějších výletních restaurací Chrudimska. Postavili ji před více jak sto lety. Původně se jednalo o celodřevěnou stavbu, jež se záhy stala cílem výletů nejrůznějších spolků, korporací a studentstva z Chrudimi i Pardubic. Jejimi hosty byly mnohé významné osobnosti. Restaurace disponuje také rozsáhlým venkovním posezením.

[h] **Vrchlického návrší** – nenápadná vyvýšenina se seskupením několika skalisek v třešňovém sadu. Pamětní deska Jaroslava Vrchlického od Otakara Španiela. Obraz Panny Marie umístěný na křemencové skalce v kamenném podstavci, který pro něj v roce 1852 vyrobil kameník pan Záborský.